

Innviðaráðuneytið
Sölvhólsgrötu 7
101 Reykjavík

Reykjavík, 25. febrúar 2025
Tilvísun: 2025020721/J.M.H.

Efni: Umsögn Persónuverndar um drög að frumvarpi til laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga

Persónuvernd vísar til draga innviðaráðuneytisins að frumvarpi til sérstakra laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga, sem voru birt í samráðsgátt stjórnvalda þann 14. febrúar 2025, en lögín kæmu í stað ákvæða sem nú eru í III. kafla laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga, sbr. lög nr. 150/2018 um breytingu á þeim lögum og síðari breytingalög.

Í 16. gr. frumvarpsdraganna er lagt til sama ákvæði og nú er í 2. mgr. 8. gr. laga nr. 4/1995. Ákvæðið mælir fyrir um heimild Jöfnunarsjóðs til vinnslu persónuupplýsinga í þeim tilgangi að sinna lögbundnu hlutverki sínu samkvæmt lögnum að uppfylltum skilyrðum laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Þá er tekið fram að hér undir falli viðkvæmar persónuupplýsingar um fatlanir og þroskaraskanir einstaklinga sem njóta þjónustu sveitarfélaga, svo og um þarfir nemenda sem þurfa á sérfræðiaðstoð að halda í grunnskólum sveitarfélaga. Í greinargerð með frumvarpsdrögnum kemur fram að viðkvæmra persónuupplýsinga sé þörf vegna þess hlutverks Jöfnunarsjóðs að úthluta jöfnunarframlögum til sveitarfélaga vegna þjónustu þeirra við fólk með fötlun og vegna sérfræðiþjónustu við nemendur með sérþarfir í grunnskólum sveitarfélaga. Um það hlutverk sjóðsins er fjallað í 10. og 11. gr. frumvarpsdraganna, sbr. nú 13. gr. og 13. gr. a. laga nr. 4/1995. Tekið er fram í 2. mgr. 11. gr. draganna að framlög vegna fatlaðra einstaklinga skuli reiknuð á grundvelli samræmds mats á stuðningsþörf á landsvísu og að nánar skuli kveðið á um útreikning í reglugerð. Ekki er að finna sambærileg viðmið í drögnum um útreikning framlaga vegna sérfræðiþjónustu við nemendur með sérþarfir, en ætla má að þar eigi sambærileg sjónarmið við og um fólk með fötlun.

Persónuvernd bendir á það grunnsjónarmið að vinnsla persónuupplýsinga fari ekki fram nema nauðsyn krefji. Ekki kemur fram í drögnum hvers vegna ópersónugreinanlegar upplýsingar um tölfraði í tengslum við fötlun og nemendur með sérþarfir ættu ekki að nægja. Skal í því sambandi minnt á 3. kafla umsagnar Persónuverndar, dags. 9. nóvember 2018, um það frumvarp sem varð að fyrrnefndum lögum nr. 150/2018 um breytingu á lögum nr. 4/1995, en í umsögninni voru gerðar athugasemdir við skort á rökstuðning í þessum efnum í tengslum við það ákvæði frumvarpsins sem varð að áðurnefndri 2. mgr. 8. gr. laganna. Í fyrirliggjandi frumvarpsdrögum hafa ekki verið færðar fram frekari röksemdir en raun var á í því frumvarpi og telur Persónuvernd að ráðuneytinu hefði átt að gefast sérstakt tilefni til að kanna nánar þau sjónarmið sem þar gætu átt við, m.a. í ljósi fenginnar reynslu af þeim ákvæðum sem lögfest voru með samþykkt frumvarpsins.

Leggur Persónuvernd jafnframt áherslu á að ekki séu samþykktar heimildir til vinnslu viðkvæmra persónuupplýsinga nema nauðsynlegt sé, að meðalhófs sé gætt og að hagsmunir af því að umrædd vinnsla fari fram verði vandlega metnir í aðdraganda setningar lagaheimildar fyrir henni.

Ekki eru að öðru leyti gerðar athugasemdir við efni draganna. Persónuvernd áskilur sér rétt til að koma á framfæri frekari athugasemdum við þinglega meðferð málsins ef stofnunin telur þörf á. Verði frekari umsagnar óskað um einstök atriði verður hún fúslega veitt.

F.h. Persónuverndar,

Þórður Sveinsson

Jóna Margrét Harðardóttir